

USTAWA O USTALANIU MINIMALNYCH WARUNKÓW PRACY

z dnia 11 stycznia 1952 r. (BGBl. I S. 17)

**ostatnio zmieniona Rozporządzeniem z dnia 25 listopada 2003 r.
(BGBl. I S. 2304)**

Rozdział pierwszy. Ustalanie minimalnych warunków pracy

§ 1. [Ustalanie minimalnych warunków pracy] 1) Regulowanie wynagrodzeń i innych warunków pracy następuje w zasadzie w ramach swobodnych uzgodnień układów zbiorowych pracy pomiędzy ich stronami.

2) Dla uregulowania wynagrodzeń i innych warunków pracy można ustalić minimalne warunki pracy, jeżeli

- a) w danej gałęzi gospodarki albo zatrudnienia nie istnieją związki zawodowe lub organizacje pracodawców bądź obejmują one jedynie mniejszość pracowników lub pracodawców i
- b) ustalenie minimalnych warunków pracy wydaje się konieczne dla zaspokojenia niezbędnych socjalnych i gospodarczych potrzeb pracowników oraz
- c) nie nastąpiło uregulowanie wynagrodzeń i innych warunków pracy poprzez uznanie układu zbiorowego pracy za powszechnie obowiązujący.

3) Przepisy Ustawy o pracy chałupniczej nie są przez niniejszą ustawę naruszone.

§ 2. [Komisja Główna] 1) Federalne Ministerstwo Gospodarki i Pracy ustanawia Komisję Główną do Spraw Minimalnych Warunków Pracy (Komisja Główna).

2) W skład Komisji Głównej wchodzi Federalny Minister Gospodarki i Pracy albo wskazana przez niego osoba jako przewodniczący oraz po pięciu przed-

stawicieli związków zawodowych i organizacji pracodawców jako członkowie. Dla każdego członka należy ustanowić co najmniej jednego zastępcę.

3) Federalne Ministerstwo Gospodarki i Pracy powołuje członków i ich zastępców na okres trzech lat na podstawie propozycji związków zawodowych i organizacji pracodawców ze słusznym uwzględnieniem mniejszości.

4) Komisję Główną zwołuje się z urzędu lub na wniosek co najmniej pięciu członków.

5) Działalność członków i ich zastępców jest honorowa.

§ 3. [Gałęzie gospodarki i rodzaje zatrudnienia] 1) Federalne Ministerstwo Gospodarki i Pracy ustala w uzgodnieniu z Komisją Główną gałęzie gospodarki albo rodzaje zatrudnienia, dla których mają być nadane lub uchylone minimalne warunki pracy.

2) Komisja Główna może proponować ustalenie minimalnych warunków pracy, ich zmianę lub uchylenie.

§ 4. [Komisje fachowe] **1)** Federalne Ministerstwo Gospodarki i Pracy ustanawia komisje fachowe dla gałęzi gospodarki i rodzajów zatrudnienia, dla których mają być ustalone minimalne warunki pracy.

2) Komisja fachowa ustala minimalne warunki pracy w drodze uchwały.

3) Minimalne warunki pracy wymagają zgody Federalnego Ministerstwa Gospodarki i Pracy. Jeżeli Federalne Ministerstwo Gospodarki i Pracy wyrazi zgodę, wydaje ustalone przez komisję fachową minimalne warunki pracy w formie rozporządzenia; rozporządzenie nie wymaga zgody Bundesratu. Należy je obwieścić w miejscu wskazanym przez Federalne Ministerstwo Gospodarki i Pracy i wchodzi w życie w dniu po obwieszczeniu, o ile Federalne Ministerstwo Gospodarki i Pracy nie wskaże innego terminu.

4) Poprzez minimalne warunki pracy ustala się dolną granicę wynagrodzeń i innych warunków pracy dla gałęzi gospodarki albo rodzaju zatrudnienia.

§ 5. [Skład komisji fachowych] 1) W skład komisji fachowej wchodzi co najmniej po trzech, najwyżej jednak po pięciu przedstawicieli z grona zainteresowanych pracowników i pracodawców oraz wskazany przez Federalne Ministerstwo Gospodarki i Pracy przewodniczący. Można zaważać dalsze osoby z wiedzą fachową; nie mają one jednak prawa głosu.

2) Uchwały komisji fachowej podejmuje się zwykłą większością głosów. W trakcie głosowania przewodniczący powinien najpierw wstrzymać się od głosu; jeżeli większość głosów nie dojdzie do skutku, to po dalszej naradzie przewodniczący wykonuje swoje prawo głosu.

§ 6. [Radni komisji fachowych] 1) Federalne Ministerstwo Gospodarki i Pracy powołuje na stanowiska radnych komisji fachowych odpowiednie osoby na okres trzech lat na podstawie propozycji związków zawodowych i organizacji pracodawców. Jeżeli nie wniesiono żadnych propozycji, radnych danej strony należy powołać z kręgów osób zainteresowanych. Dla każdego radnego należy ustanowić co najmniej jednego zastępcę.

2) Do radnych komisji fachowej stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące radnych sądów pracy dotyczące przesłanek powołania na urząd radnego, regulacji szczególnych dla radnych z kręgów pracowników i pracodawców, odmowy przyjęcia urzędu radnego i ochrony radnych z kręgów pracowników, z odstępstwami wynikającymi z ustępu 3.

3) Jeżeli następczo ujawni się brak jednej z przesłanek dla powołania albo przesłanka odpadnie bądź radny rażąco naruszy swoje obowiązki urzędowe, Federalne Ministerstwo Gospodarki i Pracy może go pozbawić urzędu. O prawie do odmowy przyjęcia urzędu radnego rozstrzyga Federalne Ministerstwo Gospodarki i Pracy.

4) Urząd radnego jest urzędem honorowym. Radni otrzymują odpowiednie odszkodowanie za wyniki z wykonywania ich działalności ubytek zarobku i wydatki oraz zwrot kosztów przejazdu zgodnie z przepisami o radnych sądów pracy. Odszkodowanie i podlegające zwrotowi koszty przejazdu ustala w konkretnym przypadku przewodniczący komisji fachowej.

§ 7. [Opinia zainteresowanych] Przed ustaleniem minimalnych warunków pracy Federalne Ministerstwo Gospodarki i Pracy daje możliwość pisemnego zajęcia stanowiska oraz wypowiedzenia się na publicznej ustnej rozprawie przed komisją fachową naczelnym organom pracy zainteresowanych krajów związkowych, pracownikom i pracodawcom, których dotyczyłaby regulacja, a także właściwym związkom zawodowym i organizacjom pracodawców, o ile takowe istnieją.

§ 8. [Stosowanie przepisów o układach zbiorowych] 1) Do minimalnych warunków pracy stosuje się, o ile co innego nie wynika z braku stron układu zbiorowego pracy albo z tej ustawy, przepisy ustawowe o układach zbiorowych pracy.

2) Postanowienia układów zbiorowych mają pierwszeństwo przed minimalnymi warunkami pracy.

3) Zrzeczenie się praw wynikających z minimalnych warunków pracy jest dopuszczalne jedynie w drodze ugody. Ugoda wymaga zatwierdzenia przez naczelną organ pracy kraju związkowego albo placówki przez niego wskazanej.

§ 9. [Zmiana i uchylenie] § 4 do 7 stosuje się odpowiednio do zmiany i uchylenia minimalnych warunków pracy.

§ 10. [Przeniesienie kompetencji ministerstwa] Federalne Ministerstwo Gospodarki i Pracy może przenieść uprawnienie do ustanowienia komisji fachowych i wydania minimalnych warunków pracy na naczelną organ pracy kraju związkowego, jeżeli mają być ustalone minimalne warunki pracy, których zakres, skutek i znaczenie dotyczą tylko jednego kraju związkowego. W razie przeniesienia stosuje się § 4 do 9 odpowiednio.

Rozdział drugi. Nadzór nad minimalnymi warunkami pracy

§ 11. [Obowiązek wyłożenia i informowania] 1) Pracodawcy są zobowiązani do wyłożenia obowiązujących w ich zakładzie minimalnych warunków pracy w odpowiednim miejscu zakładu i wręczenia ich każdemu pracownikowi, którego stosunek pracy jest uregulowany przez minimalne warunki pracy.

2) Pracownicy i pracodawcy mają obowiązek udzielać na żądanie placówek, którym powierzono ustalenie minimalnych warunków pracy i nadzór nad nimi, informacji na temat wszystkich kwestii dotyczących warunków pracy i przedkładać żądane dokumenty.

§ 12. [Nadzór] Naczelny organ pracy kraju związkowego powinien dbać o skuteczny nadzór nad przestrzeganiem minimalnych warunków pracy. Może powierzyć zadania związane z nadzorem innym placówkom.

§ 13. [Naruszenie minimalnych warunków pracy] Jeżeli pracodawca nie dotrzymał minimalnych warunków pracy, naczelny organ pracy kraju związkowego albo wskazana przez niego jednostka może wezwać go, aby w ciągu ustalonego w wezwaniu terminu zaspokoił istniejące roszczenia i przedłożył dowód spełnienia świadczeń.

§ 14. [Dochodzenie roszczeń przed sądem] Kraj związkowy, reprezentowany przez naczelny organ pracy lub wskazaną przez niego placówkę, może we własnym imieniu dochodzić sądownie roszczeń pracownika z tytułu minimalnych warunków pracy. Wyrok skutkuje także na korzyść i niekorzyść pracownika.

§ 15. [Inne roszczenia ze stosunku pracy] Jeżeli stosunek pracy pracownika jest uregulowany poprzez minimalne warunki pracy, § 13 i 14 stosuje się odpowiednio do innych roszczeń ze stosunku pracy, które pracownikowi przysługują na podstawie innych przepisów ustawowych.

Rozdział trzeci. Przepisy końcowe

§ 16. [Rozporządzenia wykonawcze] Federalne Ministerstwo Gospodarki i Pracy może za zgodą Bundesratu i po naradzie ze związkami zawodowymi i organizacjami pracodawców wydać niezbędne do wykonania tej ustawy rozporządzenia dotyczące:

- a) ustanowienia Komisji Głównej (§ 2) i jej procedury;
- b) ustanowienia komisji fachowych i ich procedur;
- c) procedury na podstawie § 7.

§ 17. [Klauzula berlińska] (beprzedmiotowa)

§ 18. [Wejście w życie] Ustawa wchodzi w życie po miesiącu od jej ogłoszenia.